

တံစံးဝဲတဘျီလၢတၢ်လီၤတတီၤန့ၣ်ထံကျိဖးဒိၣ်အိၣ်ဝဲတကျိၤထံတဖၣ်ဆံၣ်ကပီၤဝဲဂ့ၤမးတုၤဒၣ်လဲၣ်နက့ၢ်အိၣ်ပျါသဂၢၢ်ဆူထံအခံးန့ၣ်လီၤ.လၢထံကျိအံၤအဖိလၢထံခံးန့ၣ်အိၣ်ဝဲဒီးညၣ်လီၤဆိတကလုာ်လီၤ.ညၣ်တဖၣ်အံၤအိၣ်ဝဲဒီးအလုာ်လၢလီၤဆိတကလုာ်လီၤ.အလုာ်လၢလီၤဆိတခါမ့ၢ်ဝဲညၣ်တဖၣ်အံၤတပျီၤထံနီၣ်တခဲၣ်နီၣ်တခိၣ်ဘၣ်န့ၣ်လီၤ.

အဝဲသ့ၣ်အိၣ်ဒီးအတၢ်ပလီၤပဒီးသးထီၣ်မ့ၢ်ဒ်သိးအသုတလီၤထွံလီၤယုၤပိာ်ထွဲထံကျိယုၤလီၤတၢ်အခံတဂ့ၤန့ၣ်လီၤ.လၢတၢ်န့ၣ်အယိၣ်အဝဲသ့ၣ်အလုာ်အလုာ်ဒၣ်ဝဲအသိးဘၣ်ကျဲးစးဖိၣ်တၢ်စ့ၤတၢ်ယာ်ဝဲလၢကပၤလုကပၤသ့ၣ်ဂံၢ်ဒီးဟီၣ်ခိၣ်သ့ၣ်တဖၣ်လၢထံခံးပံးပံးတစါဒၣ်အသးသမူပဲၤဒီးတၢ်ပလီၤပဒီးန့ၣ်လီၤ.

တၢ်သ့တၢ်ဘၣ်လၢအကဘၣ်တြီၤတဒၤယာ်အသးဒ်သိးအသုတလီၤထွံလီၤယုၤပိာ်ထွဲထံကျိအထံဆဲးလီၤတၢ်အခံတဂ့ၤဒီးကဘၣ်ပံးယာ်ဖိၣ်ယာ်ကျါတၢ်လၢထံခံးဒ်လဲၣ်န့ၣ်မိၢ်ပတဖၣ်မၤလိယာ်န့ၣ်အဝဲသ့ၣ်လၢအိၣ်ပျါလီၤသီနီၢ်ဆံးခါလံၤလံၤအယိၣ်အဝဲသ့ၣ်အိၣ်မူထွဲဝဲန့ၣ်အသိးလီၤ.ဘၣ်ဆၣ်လၢညၣ်တကလုာ်အံၤအကျါညၣ်ဖိအိၣ်ဝဲတဘျီ.ဘၣ်ပးလၢအတၢ်အိၣ်မူပူၤ,တစါလၢအိၣ်န့ၣ်အဝဲဘၣ်ဖံးယာ်ဖိၣ်ယာ်တၢ်ပံးပံး,ဘၣ်အိၣ်ဒီးတၢ်ပလီၤပဒီးသးလၢအသုတလီၤထွံလီၤယုၤပိာ်ထွဲထံယုၤတၢ်အခံတဂ့ၤအဂီၢ်ထီၣ်အံၤန့ၣ်,ကဲထီၣ်တၢ်လီၤဘျးလီၤတၢ်တံတံယိးယၤလၢအဂီၢ်ဒီးကဲထီၣ်တၢ်သးဖုၣ်ဆၢလၢအတၢ်အိၣ်မူအပူၤဒိၣ်မးန့ၣ်လီၤ.လၢတၢ်န့ၣ်အယိၣ်အဝဲတဲဘၣ်အသကိးတဖၣ်-
“ယဲၤန့ၣ်ထီၣ်ထွံလီၤကွံၣ်ယသးလၢထံယုၤလီၤတၢ်အကျါလီၤ.ဖဲထံအိၣ်ဒီးယုၤစိာ်ကွံၣ်ယၤအလီၤန့ၣ်ယုၤစိာ်ကွံၣ်ဒၣ်ဝဲယၤမစါ.ယဘၣ်ဖံးယာ်ဖိၣ်ယာ်တၢ်ဒ်သိးအံၤယစုဘျးခိၣ်ဘျးတၢ်ဘျးဘၣ်ယၤဒိၣ်မးလံ.ယမၤက့ၤဆူညါတကဲလၢဘၣ်”

အသကိးလၢနၢ်ဟူအတၢ်ကတိၤတဖၣ်ဖုးသံပျီၤဂီၤဒီးစံးပျါအိၣ်-
“တၢ်ပျါစၢ,နပျါကွံၣ်နစုနခိၣ်မ့ၢ်ဘျးဒ်နတဲအသိးန့ၣ်ပျါကွံၣ်ကွံၣ်မစါခဲကနံၣ်အံၤတဘီလီၤ.နကဖျိးခိၣ်ခံအိၣ်ထီၣ်ထွံလီၤထွံလီၤယုၤသံကွံၣ်ဘၣ်နသးလၢထံဆိၣ်သနံၣ်နၢ်ဆူၣ်ဆူၣ်အယိၣ်လီၤ.နဖိၣ်ယာ်တၢ်ပံးပံးအိၣ်ဒီးတၢ်ပလီၤပဒီးထီၣ်အံၤဒ်သိးအသုတလီၤထွံလီၤထံဆဲးလီၤတၢ်အကျါတဂ့ၤန့ၣ်,ဂ့ၤကဒိၣ်န့ၣ်ဒီးနပျါစုပျါခိၣ်ဒီးထံဆဲးဖျိးကွံၣ်နၢ်နကဘၣ်ဒိဘၣ်ထံးသံလၢလၢကဆူးလုကဆူးပူၤတခါန့ၣ်လီၤ”

ဘၣ်ဆၣ်ညၣ်ဖိအံၤတဒိကန့ၣ်အသကိးတဖၣ်အတၢ်ကတိၤဟ့ၣ်ပလီၤအိၣ်လၢဘၣ်.မ့ၢ်လၢအသ့ၣ်လီၤဘျးသးလီၤတီၤစုဘျးခိၣ်ဘျးလၢဘၣ်ပံးယာ်ဖိၣ်ယာ်တၢ်ဒ်သိးအသုတလီၤထွံလီၤထွဲထံယုၤတၢ်အခံတဂ့ၤအယိၣ်လၢခံကတၢ်အဝဲဆၢတံၣ်လီၤအသး“သံသံမူမူထဲတၢ်ကကဲထီၣ်အသးဒီးယၤကဲထီၣ်ဒၣ်မစါ.ယဲၤန့ၣ်ထီၣ်ထွံလီၤထွဲထံယုၤတၢ်အခံတဂ့ၤအယိၣ်လၢခံကတၢ်အဝဲဆၢတံၣ်လီၤအသး”ဘၣ်လီၤအမဲာ်,သါသမ့ၢ်ထီၣ်ဝဲယၤတထံၣ်ဝဲပျါကွံၣ်အစုအခိၣ်ခဲလၢလီၤ.

မ့ၢ်လၢထံဆဲးတၢ်ဆူၣ်အယိၣ်တဘျီယိအဝဲလီၤယုၤပိာ်ထွဲထံဆဲးတၢ်အခံဒီးဘၣ်ထံးဝဲလၢလၢကပၤလုကပၤဘျးအိၣ်ထီၣ်ကျါလီၤဘၣ်အသးတၢ်ဘၣ်တၢ်ဆါဘျးအိၣ်တဂၤညါဘျးမးလၢအသးသမူကထွးထီၣ်ဘၣ်အသးန့ၣ်လီၤ.ဖဲန့ၣ်အဝဲစးထီၣ်ဂုာ်ကျဲးစးဟူးဝးပျီၤထံးသိးအသးသမူကပူၤဖျိးအဂီၢ်လီၤ.ဘၣ်ဆၣ်တၢ်လီၤဆိဘၣ်အိၣ်တခါန့ၣ်မ့ၢ်ဝဲ-အဝဲတဘၣ်ကျဲးစးထဲးဂံၢ်ထဲးဘါထဲသိးအဆိမိၣ်ဘၣ်ကီၢ်ဘၣ်ဂီၤဟံတၢ်အသိးန့ၣ်ဘၣ်.ဖဲအဝဲဒဲးဒါထီၣ်အသးထဲတစးဖိမိဒီးထံၣ်ဘၣ်ဝဲလၢအထီၣ်ထီၣ်ဖိသးလၢထံကျါသ့ၣ်ဂ့ၤန့ၣ်လီၤ.ထံယုၤလီၤတၢ်ဆူၣ်ထဲလဲၣ်ဘၣ်ဆၣ်ဖဲအဝဲအိၣ်ဒီးလဲၣ်အလီၤန့ၣ်အဝဲပျီၤထံးဒီးလဲၣ်သ့ညိကဒၣ်န့ၣ်လီၤ.ထံၣ်ဘၣ်ဝဲလၢထံယုၤတၢ်ဆူၣ်ဆူၣ်အကျါဖဲအဆဲးဒီးလဲၣ်န့ၣ်လဲၣ်သ့လၢတၢ်သဘျး,လၢထံယုၤတၢ်ဆူၣ်ဆူၣ်အကျါအဝဲအိၣ်ဒီးအိၣ်ကတီၢ်န့ၣ်အိၣ်ကတီၢ်ဝဲသ့လၢတၢ်သဘျးပူၤတၢ်တြီၤမၤတံာ်တံာ်အသးသမူတၢ်ဘၣ်ယိၣ်အကျဲတအိၣ်နီတမံၤဘၣ်အယိၣ်အဝဲပဲၤဒီးတၢ်ကမၤကမၢ်,တၢ်သ့ၣ်ဖဲသးညိလၢတၢ်သဘျးပူၤန့ၣ်လီၤ.

ဖဲအဝဲပျီၤထံလၢတၢ်သ့ၣ်ဖဲသးညိတၢ်သဘျးပူၤအခါ,အတံၤသကိးအဘျးအတံၤလၢအမ့ၢ်ဝဲညၣ်ဒ်သိးအိၣ်တဖၣ်ကွံၣ်ထီၣ်တၢ်ဆူၣ်ဖိခိၣ်ဒီးထံၣ်ဘၣ်လၢအဝဲပျီၤထံလၢတၢ်သဘျးပူၤအယိၣ်အဝဲသ့ၣ်ပဲၤဒီးတၢ်ကမၤကမၢ်ဒီးတဲလိာ်အသးကဲကဲ-
“ဟူး-သုကွံၣ်ထီၣ်ကွံၣ်လၢတၢ်ဖိခိၣ်ထံယုၤတၢ်အကျါန့ၣ်တထံၣ်,ညၣ်လၢအလီၤကဲဒီးပုၤတဘျီယုၤဝဲလီၤလၢထံကျါ,မ့ၢ်တၢ်လီၤလိၣ်လီၤလးဒိၣ်မးလဲၣ်.တစါလၢပသးသမူပတထံၣ်ဘၣ်တၢ်လီၤလးမၤအသးဒ်အံၤနီၣ်တခဲၣ်နီၣ်တခိၣ်ဘၣ်.ညၣ်ဖိတဘျီအံၤကမ့ၢ်လၢအိၣ်ဒီးအစိအကမိၤလီၤဆိအယိၣ်ယုၤဝဲလၢထံကျါဒ်အံၤသ့ဝဲလီၤ.ဘၣ်တဘၣ်အဝဲကမ့ၢ်ပုၤလၢအအိၣ်ဒီးတၢ်စိတၢ်ကမိၤလၢအဝဲကဟဲအုၣ်က့ၤခိၣ်က့ၤပုၤသ့ၣ်သ့ၣ်လီၤ”

ညၣ်ဖိအံၤတုၤမ့ၢ်နၢ်ဟူဘၣ်ဝဲအသကိးတဖၣ်ကတိၤတၢ်ဒ်အံၤတဘျီအဝဲတဲက့ၤအသကိးတဖၣ်-
“ဒီးပုၤဝဲသ့ၣ်စၢ,ဒ်သ့ဆိမိၣ်အသိးန့ၣ်ယတမ့ၢ်ပုၤတဂၤလၢအိၣ်ဒီးတၢ်စိတၢ်ကမိၤလီၤဆိခိၣ်န့ၣ်ဒီးသ့ဘၣ်.ယမ့ၢ်ဒၣ်ညၣ်မ့ၢ်ဆုၣ်မုၢ်ဂီၤဒ်သိးဒီးသ့ဝဲခဲအံၤန့ၣ်လီၤ.သ့မ့ၢ်အိၣ်ဒီးဟးယုၤဝဲလီၤဘၣ်သးလၢထံကျါဒ်သိးယၤခဲအံၤအသိးန့ၣ်သုမၤသ့ကိးဂၢၤဒီးလီၤ.ထဲတမံၤမိၤသ့ဘၣ်ဆူးကွံၣ်သ့တၢ်လုာ်တၢ်လၢလီၤလံၤလၢအတဂီၢ်တသီၣ်ဘၣ်တဖၣ်ပံၤပျါစုပျါခိၣ်ဒီးထီၣ်ထွံလီၤယုၤကွံၣ်သ့သးလၢထံကျါပဲၤဒီးတၢ်သးဒုၣ်သိးယၤမိၤန့ၣ်လီၤ”

တဲတံဝံဒီးအဝဲထိန်လီၤထွံအသးဆူထံယွၤတၢ်အကျါဒီးပိုၢ်ဝဲထံလၢတၢ်သဘူအပူၤဖဲအဲၣ်ဒီးလဲၤဝဲဒီးလဲၤဝဲန့ၣ်လီၤ.

ညၣ်အိၣ်လၢတၢ်ဖိလၢ်တဖၣ်ကွၢ်ထွဲဲညၣ်လီၤလးဖိတဘျီန့ၣ်အခံလၢတၢ်ကမၠာမၣ်ဖးဒိၣ်အပူၤလီၤ.အဝဲသ့ၣ်ဆိမိၣ်ဝဲလၢညၣ်လီၤဆိဖိတဘျီအံၤအိၣ်ဒီးတၢ်စိတၢ်ကမိၤလီၤဆိလၢအပူၤလီၤ.လၢတၢ်လီၤကမၠာမၣ်ဘၣ်အဝဲသ့ၣ်အပူၤ.ကတိၤကိၣ်ကးက့ၤဝဲညၣ်ဖိတဘျီန့ၣ်အဂ့ၢ်ဒ်တၢ်လီၤလိၣ်လီၤလးတၢ်လီၤကမၠာမၣ်အပူၤဖိတယုၢ်အသိး,လၢထံဖိလၢ်ညၣ်တဖျီန့ၣ်အကျါတဆိဘၣ်တဆိဒီးတစိၤဘၣ်တစိၤတုၤမုၢ်မဆါတနံၤအံၤန့ၣ်လီၤ.

တၢ်အိၣ်ဖိၣ်အတၢ်လုၢ်တၢ်လၢပဟံးယၢ်ကျၢၤအီၤတဖၣ်န့ၣ်အုၣ်က့ၤနီၣ်က့ၤပုၤဟီၣ်နီၣ်ဖိလၢအတၢ်ဖးဘးပူၤတသ့ဘၣ်.ပုၤလၢအအုၣ်က့ၤနီၣ်က့ၤပုၤလၢပတၢ်ဖးဘးသ့န့ၣ်မုၢ်ထဲယွၤတကၤယီၤဖိလၢပဘျီထီၣ်ဘါထီၣ်အီၤန့ၣ်လီၤ.မိမုၢ်ကအိၣ်ဝဲတနံၤလၢ-ပဝဲဒီပုၤဝဲခရံၣ်ဖိကရူၢ်ကရၢလၢအိၣ်ဒီးတၢ်ပၢ်တၢ်အအုၣ်အဆၢတဖၣ်ကဘျီထီၣ်ဘါထီၣ်သကိးဘၣ်ယွၤဒီးကစံးထီၣ်ပတြၢၤသကိးဘၣ်ယွၤအမံၤစီဆုံလၢတၢ်ဘျီတၢ်ဘါအအုၣ်အဆၢတၢ်တြီတအိၣ်နီၣ်တမံၤဘၣ်,လၢတၢ်သဘူအပူၤန့ၣ်တက့ၢ်.

တံနိ (သဝီတါ)

